

Posudek na diplomovou práci Bc. Jany Poláchové

Účinnost probačního dohledu v sankčním systému trestní justice z hlediska prevence recidivy

1. Zaměření diplomové práce a její základní koncepce

Předložená diplomová práce (dále i DP) je věnována analýze trestněprávních, kriminologických a souvisejících trestněpolitických aspektů aktuální problematiky probační činnosti v její zřejmě nejvýznamnější podobě, kterou reprezentuje probační dohled vykonávaný probačním úředníkem. Práce je zpracována v rozsahu cca 85 stran vlastního textu výkladu, včetně úvodu a závěru a obsahuje i jednu přílohu týkající se dotazníku použitého k výzkumné části DP.

Diplomová práce má dvě části: teoretickou (I.-II., kap. 1-5), praktickou (III., kap. 1-4) a závěr (IV.). Jak v teoretické části práce pojednávající zejména o platné právní úpravě probačního dohledu a souvisejících otázkách, tak v části praktické věnované zjišťování názorů odborníků z praxe na možnosti probačního dohledu v sankčním systému ČR, se autorka pokouší i o formulaci vlastních stanovisek a vyjadřuje i své kritické připomínky.

Výklad DP v její teoretické části je sice převážně popisný a místy zahrnuje i s vlastním tématem práce jen okrajově související problematiku (srov. např. rámcový popis sankcí v kap. 22), nicméně je zaměřen i na některé praktické trestněpolitické konsekvence probačního dohledu, z nichž je patrná snaha diplomantky o komplexní zpracování daného tématu. V souladu se zadáním práce jsou v praktické části DP zařazeny i kasuistiky, kde však pohříchu v závěru příslušné kapitoly chybí jejich alespoň stručné porovnání a vyhodnocení.

Diplomová práce pak vyúsťuje v co do rozsahu sice stručný, nicméně relativně dobře formulovaný závěr, který kriticky shrnuje shromážděné poznatky a na jejich základě formuluje konkrétní podněty a doporučení (např. na s.97-98). Vytknout zde lze nicméně absenci poznatků získaných ze zpracovaných kasuistik.

Potenciálně největším problémem posuzované DP mohl být rozpor mezi jejím názvem, který akcentuje zjišťování účinnosti probačního dohledu a skutečně dosaženým výsledkem, který samozřejmě účinnost nemohl v rámci provedeného výzkumného šetření mezi probačními úředníky a sociálními kurátory objektivně otestovat. Nicméně autorka toto úskalí své DP v úvodní kapitole vysvětluje tím, že pro účely zpracování své práce rozumí pojmem *účinnost* probačního dohledu *užitečnost jeho využívání v praxi* (s.14). To je jistě obratný způsob, jak se vypořádat s nepřesným názvem DP, nicméně faktem zůstává, že v tomto smyslu slova byla práce zpočátku koncipována příliš ambiciózně.

Přesto lze konstatovat, že zaměření DP a její základní koncepce vyjádřená její vnitřní strukturou odpovídá v zásadě deklarovanému cíli práce a splňuje požadavky kladené na diplomové práce ohledně souladu cílů, kterých mělo být dosaženo se způsoby, jaké k tomu byly použity.

2. Zvolené metody a úroveň formálního zpracování

Autorka zvolila jako hlavní metodu zpracování své diplomové práce trestněprávní analýzu platné úpravy, doplněnou v praktické části výzkumným šetřením (sondou) mezi vybranými odborníky a zpracováním deseti vybraných kasuistik klientů s uloženým probačním dohledem. Ve své práci vycházela z dostupné tuzemské odborné literatury. Zároveň je z práce zřejmé, že se jí v průběhu jejího zpracování podařilo v rámci odborné stáže na PMS získat i některé cenné praktické poznatky z oblasti výkonu probačního dohledu.

Za nedostatky DP lze kromě její výše již zmíněné popisnosti považovat i některé věcné nepřesnosti (srov. na s. 13, 29, 36, 37, 40) a chybějící citace pramenů (srov. např. s. 13, 33, 48, 57 aj.).

Pokud jde o ryze formální úroveň zpracování DP, je tato po stránce stylistické a gramatické bez podstatných závad, byť se autorka místy zcela nevyvarovala žurnalistickému stylu (srov. např. text třetího odstavce shora na s. 32, kde pro své tvrzení neuvádí žádný odkaz na seriózní odborný zdroj).

Závěrečný seznam literatury a anglická anotace DP jsou zpracovány standardně.

3. Doplnující otázky pro ústní obhajobu

V zájmu úspěšné ústní obhajoby je třeba, aby se autorka vyjádřila k následujícím otázkám, popř. svůj písemný text ještě ústně doplnila:

- doplnila prameny, ze kterých vychází v textu na s. 13, 33, 48, 57;
- odstranila věcné nepřesnosti svého výkladu na s. 13, 29, 36, 37, 40;
- zpřesnila svůj nejasný výklad pojednávající o důvodech svědčících proti uložení obecně prospěšných prací (s.36, srov. § 62 odst.2 TrZ);
- doplnila svůj výklad ohledně možnosti uložení probačního dohledu u pachatelů s uloženým ochranným léčením (s.38);
- shrnula a zhodnotila zpracované kasuistiky a v tomto smyslu ústně doplnila chybějící část závěru své práce (s.98) .

4. Celkové zhodnocení práce

Posuzovanou diplomovou prací doporučuji k ústní obhajobě.

V závislosti na průběhu a výsledcích ústní obhajoby, zahrnující i úspěšné vypořádání se s uplatněnými připomínkami, navrhuji hodnotit předloženou diplomovou práci klasifikačním stupněm velmi dobře až dobře.

7. září 2011